

Stockholms polis. 2k
Kriminalavdelningen.

Bil. 3.

~~utsk. t. 18/2
Stg. ut. 9/2~~

~~N° 42
Prot. 1.~~

Ink. t. Stockh. Rådhusrätt
d. 26 JAN 1932

205 B. L.
R. S.

Rapport

~~Nil 3
42~~

Inkom till
Stadsfiskalskontoret
den 29/1 1932
Nr. 235

Fre dagen den 22 januari 1932

RESOLUTION.

berståthållarämbetet för polisären-
hånskjuter till handläggning vid
Stockholms Rådhusrätt målet angä-
ande denna rapport omförmälda
Bros Oliver Klas.

den 25 januari

W. Eric
Forsplun

B
I

Alie
1 mom 152 :
26/7 1927

I samband med utredning angående Sveriges
Fascistiska Kamporganisations och Stockholms
Luftförsvars Frivilliga Beredskapsförenings,
den s.k. Munckska kåren, vapeninnehav har kon-
staterats, att ett vapenparti, enligt uppgift
bestående av 400 å 450 pistoler av märket Lig-
nose och cirka 100 av märket Mauser med till-
hörande löskolvar, i augusti och september må-
nader 1927 på illegalt sätt införts hit till
riket från Tyskland, och att dessa vapen där-
efter innehafts av de båda nämnda organisatio-
nerna, utan att vapnen i vederbörlig ordning
deklarerats och utan att licens för desamma
sökts eller beviljats.

Angående Sveriges Fascistiska Kamporgani-
sations innehav av dessa vapen avgavs lördagen
den 19 december 1931 särskild rapport från kri-
minalavdelningen, varefter denna rapport tis-
dagen den 22 december samma år av Kungl. Polis-
kammaren remitterades till Stockholms Rådhus-
rätt för rannsaking med nedannämnda redaktö-
ren Hallgren och kaptenen Wattring.

Beträffande Stockholms Luftförsvars Fri-
villiga Beredskapsförenings, den s.k. Munckska
kåren, innehav av en del av samma vapen m.m.
hava nedannämnda personer var för sig uppgi-

vit:

Redaktören Konrad Otto Kristian Hallgren, som bor i huset n:r 126 vid Valhallavägen å nedre botten:

Under sommaren 1926 hade han tillsammans med en del andra svenska undersåtar bildat föreningen Sveriges Fosterländska Kamporganisation, vilket namn sedermera ändrats till Sveriges Fascistiska Kamporganisation. Någon särskild styrelse för organisationen hade icke tillsetts, utan hade Hallgren fungerat som ledare för densamma. Allt eftersom organisationen blivit mer känd, hade en del personer ur olika samhällsklasser anslutit sig till densamma, däribland nedannämnde löjtnanten Hedengren, vilken inträtt i organisationen på våren 1927. Efter inträdet hade Hedengren så småningom övertagit själva ledningen av organisationens arbete, under det Hallgren ägnat sig åt utgivningen av organisationens tidning, Spöknippet. Hedengren hade uppdelat organisationens medlemmar i särskilda spanings- och bevakningsavdelningar, varav de förstnämnda voro avsedda att utspåna kommunisternas förehavanden och de sistnämnda att bekämpa eventuella oroligheter från kommunistiskt håll. Sedermera vid något tillfälle på våren 1927 hade Hedengren uppgivit, att han genom den av organisationen bedrivna spaningsverksamheten erhållit sådana upplysningar, att en revolution från kommunisternas sida kunde befaras. I samband därmed hade Hedengren föreslagit, att vapen genom organisationens försorg skulle anskaffas åt varje medlem, vilket Hallgren dock satt sig emot. Någon tid därefter hade Hedengren emellertid omtalat, att han gått i författning om inköp av vapen för organisationens räkning. På vad detta skett, hade han dock icke uppgivit. Sedermera någon dag i augusti 1927 hade Hedengren omtalat, att de inköpta vapnen ankommit hit till staden, och senare samma dag hade två av organisationens medlemmar hemkommit till Hallgrens dåvarande

bostad i huset n:r 126 Valhallavägen, i vilket hus organisationens expedition även varit inrymd, med ett vapenparti, som befunnits bestå av högst 300 pistoler av märket Lignose och omkring 20 av märket Mauser med tillhörande löskolvar, jämte en del ammunition till den sistnämnda pistolsorten. Icke heller då hade Hallgren erhållit någon upplysning om, var vapnen inköpts eller var desamma före avlämnandet i Hallgrens bostad avhäm- tats. Senare hade Hallgren emellertid erhållit kännedom om, att vapnen bekostats av nedannämnde bankiren Högman, inköpts i Tyskland genom förmedling av tyske kaptenen Pflugk-Harttung och att hittransporten ombesörjts av kaptenen Gyllecreutz. Efter det vapnen ankommit till Hallgrens bostad, hade desamma förvarats å olika platser till vid något tillfälle troligen under år 1928, då de förts till Kungl. Borgen å Ladugårdsgärdet. Därstädes hade vapnen därefter förvarats till vid något tillfälle i slutet av år 1929, då nedannämnde löjtnanten Smith på Hallgrens order fört desamma hem till Hallgrens dåvarande bostad vid Breitenfeldtsgatan. Sedermera den 9 januari 1930 hade Hallgren och Smith nedpackat samtliga bekomna vapen, dock möjligen med undantag av något vapen, som löjtnant Hedengren utdelat till enskilda medlemmar och som Hallgren icke lyckats återfå, i tre lådor, vilka Smith samma dag på Hallgrens begäran fört till bankiren Högmans bostad i huset n:r 7 A vid Strandvägen. Detta hade Hallgren gjort dels därför, att han icke längre ville taga någon befattning med vapnen, och dels därför, att han ansett Högman vara rätter ägare till vapnen, enär denne enligt Hedengrens uppgifter betalat desamma. På vad sätt bankiren Högman därefter förfarit med vapnen ifråga eller var de slutligen hamnat, hade Hallgren ingen kännedom om.

Förutom det till bankiren Högman översända vapenpartiet hade Hallgren under någon tid omhändertagit ytterligare åtta pistoler av märket Lignose, vilka han

bekommit av kaptenen Wattring. Dessa pistoler, vilka Wattring uppgivit sig ha mottagit av den s.k. Munckska kåren i och för reparation, hade Hallgren emellertid någon dag i början av januari 1930 återlämnat till Wattring.

Under den tid Sveriges Fascistiska Kamporganisation innehåft de förenämnda vapenpartierna, hade Hallgren icke deklarerat eller sökt licens för vapnen, enär han icke ansett sig skyldig därtill, då han icke varit ägare till desamma.

Löjtnanten vid Gotlands Infanterikår, Sven Hedengren, vilken hörts dels härstädes och dels av polismyndigheten i Visby:

Han hade på våren 1927 anslutit sig till Sveriges Fascistiska Kamporganisation, vilken stått under ledning av förenämnde redaktören Hallgren. Efter inträdet hade Hedengren deltagit i organisationens arbete och i samråd med Hallgren bildat en särskild spaningsavdelning, avsedd att utspåna kommunisternas verksamhet här i landet. Då spaningsverksamheten sedermera ansetts ha givit bevis för, att kommunisterna förberedde en kupp mot den bestående samhällsordningen, hade man inom fascistorganisationen ansett, att organisationen skulle ombesörja allt spaningsarbete och att särskilda beredskapsgrupper av opolitisk karaktär borde bildas för mötande av eventuella oroligheter från kommunistiskt håll, samt att vapen borde anskaffas och finnas tillgängliga vid behov. Genom organisationens försorg hade även en del sådana beredskapsgrupper bildats, till vilka en del utanför den egentliga fasciströrelsen stående personer anslutit sig. Härjämte hade Hedengren genom samtal med olika personer sökt intressera dessa för bildande av dylika beredskapsgrupper; och hade dessa samtal möjligen givit upptakten till bildandet av den s.k. Munckska kåren, om vars sammansättning och organisation Hedengren dock icke

hade någon närmare kännedom. En av de personer, som Hedengren sålunda intresserat för saken, hade varit bankiren A. W. Högman, vilken tidigare ekonomiskt understött fasciströrelsen. Högman hade därvid bl.a. ställt i utsikt att anskaffa medel till inköp av vapen. Som förslag framkommit, att vapen borde inköpas från utrikes ort för att få dem så billigt som möjligt, hade Hedengren hänvänt sig till tyske kaptenen Pflugk-Harttung och hört sig för angående möjligheten att inköpa vapen i Tyskland. Sedan Hedengren informerat Pflugk-Harttung angående ändamålet med vapenanskaffningen, hade Pflugk-Harttung lovat, att han skulle undersöka saken och lämna besked senare. Någon tid därefter hade Pflugk-Harttung meddelat, att något förbud för inköp i Tyskland av sådana vapen, som ej voro avsedda för krigsbruk, icke förelåge samt lämnat prisuppgift å olika vapen. På begäran hade Pflugk-Harttung lovat att förmedla eventuellt inköp av vapen från Tyskland. Detta hade Hedengren därefter meddelat bankiren Högman, varefter Pflugk-Harttung, som underrättats om, att bankir Högman skulle finansiera eventuellt vapeninköp, erhållit i uppdrag att i Tyskland inköpa troligen 200 å 300 Lignosepistoler och 30 å 40 maskinpistoler. Som hittransporten av vapnen måste ske så diskret som möjligt, så att saken icke skulle bliva känd vare sig i Tyskland eller för de svenska kommunisterna, hade Pflugk-Harttung även åtagit sig att ombesörja denna. Senare vid något tillfälle troligen i slutet av augusti 1927 hade en del tyska vapen jämte en del ammunition ankommit till fascistorganisationens expedition i huset n:r 126 Valhallavägen, där Hedengren då uppehållit sig. På vad sätt eller av vem vapnen införts hit till riket, kände Hedengren dock icke till. Sedan vapenpartiet, vilket bestått av pistoler dels av märket Lignose och dels av märket Mauser, ankommit till expeditionen, hade det samma nedlagts i en i redaktör Hallgrens innanför expe-

ditionen belägna bostad förvarad kista av trä, i storlek cirka 100 x 40 x 50 centimeter. Hur stort vapenpartiet varit, hade Hedengren icke annat minne av, än att detsamma fyllt kistan till omkring 2 decimeters höjd. En del av detta vapenparti hade Hedengren sedermera under någon tid haft förvarat i sin bostad, varefter han vid något tillfälle på hösten 1927 återlämnat denna del till Hallgren. Hur länge Hallgren därefter haft vapnen förvarade i sin bostad eller var han senare gjort av dem, visste icke Hedengren, enär han på nyåret 1928 erhållit transport till Gotlands Infanterikår och samtidigt därmed bosatt sig i Visby. Efter denna tid hade Hedengren icke tagit någon som helst befattning med vapnen ifråga och icke heller deltagit i fasciströrelsens i Stockholm arbete. Hedengren hade icke deklarerat för vapnen för egen eller annan persons räkning. Han innehade icke heller nu något av de från Tyskland införda vapnen. Ej heller hade han, såsom nedannämnde kaptenen Wattring gjort gällande, av denne emottagit några vapen.

Tyske medborgaren, kaptenen Horst Gustaf Friedrich von Pflugk-Harttung, som bor i huset n:r 4 Ringparken i Saltsjöbaden:

Vid något tillfälle under sommaren 1927 hade förenämnde löjtnanten Hedengren vid ett besök i Pflugk-Harttungs bostad i Saltsjöbaden bl.a. omtalat, att en organisation av samhällsbevarande medlemmar bildats här i staden till skydd för den bestående samhällsordningen vid eventuella omstörtningförsök från kommunistiskt håll. I samband därmed hade Hedengren tillfrågat Pflugk-Harttung, om möjlighet funnes att inköpa vapen i Tyskland för denna organisations räkning. Som Pflugk-Harttung icke haft kännedom om tyska förordningar i berört hänseende, hade han lovat att göra sig underrättad därom och senare meddela Hedengren detta. Pflugk-Harttung hade därefter tillskrivit en f.d. kamrat vid namn Götting i

Berlin och av denne begärt upplysning om gällande förordningar angående utförsel av vapen från Tyskland och om priserna på olika vapen. Någon tid därefter hade Götting i brev till Pflugk-Harttung meddelat, att något utförselförbud från Tyskland icke föreläge för sådana vapen, som ej voro avsedda för krigsbruk, samt lämnat prisuppgift å olika pistoler. Detta hade Pflugk-Harttung sedan meddelat löjtnant Hedengren, vilken därvid sagt, att 200 å 300 pistoler komme att inköpas för den ifrågavarande organisationens räkning. Någon tid därefter hade nedannämnde bankiren Högman likaledes omtalat, att en organisation, som icke vore obekant för polisen och vissa av regeringens medlemmar, bildats här i staden för mötande av eventuella kommunistiska oroligheter, och att flera högtstående personer, däribland generallöjtnanten Bror Munck, stode bakom densamma. Samtidigt därmed hade Högman, som visat sig vara fullt informerad om möjligheten att inköpa vapen i Tyskland och om de av Pflugk-Harttung till löjtnant Hedengren lämnade prisuppgifterna å olika pistoler, begärt, att Pflugk-Harttung skulle biträda med anskaffande av vapen från Tyskland för den åsyftade organisationens räkning. Därtill hade Pflugk-Harttung även förklarat sig villig, men hade han då icke erhållit något bestämt uppdrag att göra detta. Som ett av skälen för inköp av vapen från Tyskland uppgivits vara, att kommunisterna i Sverige icke skulle erhålla vetskap om, att organisationen ifråga förskaffade sig vapen, hade Pflugk-Harttung beslutat sig för att själv ordna med hittransporten av de vapen, som genom hans förmedling komme att inköpas i Tyskland. Av denna anledning hade Pflugk-Harttung, sedan han erhållit kännedom om, att nedannämnde kaptenen Gyllencreutz skulle företaga en resa till Tyskland, hänvänt sig till Gyllencreutz och tillfrågat denne, om han under sin resa till Tyskland ville ombesörja hittransporten av ett vapenparti, som genom Pflugk-Harttungs förmedling komme

att inköpas därstädes för förenämnda organisations räkning. Därtill hade Gyllencreutz, som tydligen förut varit informerad om den ifrågavarande organisationens tillkomst och sammansättning, även förklarat sig villig samt uppgivit, att han vid sin ankomst till Berlin ämnade hänvända sig till en där bosatt svensk köpman vid namn Sandahl för att få dennes biträde med vapnens utförande från Tyskland. Detta hade Pflugk-Harttung därefter meddelat bankiren Högman. Denne hade då uppdragit åt Pflugk-Harttung att i Tyskland inköpa omkring 500 små fickpistoler och cirka 40 större pistoler jämte en del ammunition, för vilket ändamål Högman samtidigt till Pflugk-Harttung överlämnat cirka 15,000 kronor. Dessa penningar hade Pflugk-Harttung därefter översänt till förenämnde Götting samt uppdragit åt honom att inköpa de av Högman beställda vapnen och ammunitionen. Samtidigt därmed hade Pflugk-Harttung meddelat Götting, att transporten av vapnen till Sverige komme att ombesörjas av en svensk kapten, som skulle företaga en resa till Tyskland. Pflugk-Harttung hade därefter meddelat kapten Gyllencreutz, att ett vapenparti för organisationens ifråga räkning beställts i Tyskland genom ovannämnde Götting, samt tillsagt Gyllencreutz, att han vid sin ankomst till Berlin skulle hänvända sig till denne. Sedermera troligen i augusti 1927 hade Gyllencreutz meddelat, att en del av de beställda vapnen ankommit hit till staden och ^{att} desamma fingo avhämtas i Gyllencreutz' härvarande bostad. Om Pflugk-Harttung då, såsom Gyllencreutz uppgivit, hänvisat Gyllencreutz till löjtnanten Hedengren, för att denne skulle låta hämta vapnen, kunde Pflugk-Harttung icke erinra sig, men vore detta troligt. Senare på hösten samma år hade Gyllencreutz meddelat, att den återstående delen av de beställda vapnen likaledes ankommit hit till staden och att han inlämnat desamma till förvaring vid härvarande Centralstation, där de fingo hämtas. Härom hade Pflugk-Harttung

i sin tur meddelat nedannämnde kaptenen Wattrang, som vore medlem av den organisation, för vars räkning vapnen inköpts, för att Wattrang skulle låta avhämta desamma. På vad sätt vapnen införts hit till riket, kände Pflugk-Harttung icke till, men hade Gyllencreutz senare uppgivit, att en del ankommit per post och en del per järnväg, samt att vapnen i vanlig ordning tullbehandlats.

Såsom en erkänsla för sitt besvär med vapenanskaffningen hade Pflugk-Harttung sedermera vid något tillfälle i februari eller mars 1928 genom general Munck erhållit ett cigarrskrin av silver, försett med förljande inskription: "Till kapten von Pflugk-Harttung. Från svenska kamrater 1927". Vid överlämnandet hade Munck i ett kortare anförande framfört sitt tack till Pflugk-Harttung för den hjälp, han lämnat.

Kaptenen Björn Johan Verner Gyllencreutz, boende och tjänstgörande i Östersund:

På våren 1927 hade han erhållit kännedom om, att en beredskapsorganisation, avsedd att stå till polismyndighetens förfogande vid eventuella oroligheter, bildats här i staden. Senare samma år hade han fått kännedom om, att denna organisation stod under ledning av generallöjtnanten Bror Munck, och att flera officerare på reserv- och övergångsstat anslutit sig till densamma. Av någon av dessa officerare hade han hört berättas, att fråga om organisationens beväpning väckts och att förslag om inköp av vapen från Tyskland framkommit. Då det senare blivit känt, att Gyllencreutz, som då tjänstgjort som tygofficer vid Kungl. Pälttelegrafkåren, i juli samma år skulle företaga en resa till Tyskland, hade han tillfrågats av någon av nämnda organisations medlemmar, om han under sin resa till Tyskland ville biträda med anskaffandet av vapen därstädes och desammas hittransport. Därtill hade Gyllencreutz emellertid icke varit vidare hågad, men hade han icke heller avböjt uppdraget. Kort därefter hade fö-

renämnde kaptenen Pflugk-Harttung, vilken Gyllencreutz förut kände, satt sig i förbindelse med Gyllencreutz och omtalat, att han på uppdrag av bankiren A.V.Högman, Stockholm, förmedlat inköp av ett vapenparti i Tyskland för den ovannämnda beredskapsorganisationens räkning. Samtidigt därmed hade Pflugk-Harttung tillfrågat Gyllencreutz, om han under sin förestående resa till Tyskland ville ombesörja hittransporten av de inköpta vapnen, enär organisationens ifråga vapenanskaffning skulle hemlighållas för kommunisterna. Som Pflugk-Harttung i samband därmed uppgivit, att bildandet av nämnda organisation och inköpet av vapnen vore känt för såväl polismästaren i Stockholm som för regeringens medlemmar, hade Gyllencreutz även åtagit sig detta. Pflugk-Harttung hade då tillsagt Gyllencreutz, att han vid sin ankomst till Berlin skulle hänvända sig till en där boende tysk vid namn Götting, vilken på Pflugk-Harttungs uppdrag skulle ha ombesörjt inköpet av vapnen ifråga. Då Gyllencreutz sedermera i slutet av juli 1927 avrest till Tyskland, hade han vid sin ankomst till Berlin uppsökt en där boende svensk köpman vid namn Sandahl, med vilken Gyllencreutz förut stått i affärsförbindelse, och för denne omtalat, att han fått i uppdrag att överföra ett i Tyskland inköpt vapenparti till Sverige. Som Gyllencreutz icke närmare känt till de tyska förhållandena, hade han begärt och erhållit Sandahls löfte om bistånd med vapnens utförande från Tyskland. Här efter hade Gyllencreutz efter samråd med Sandahl uppsökt och tillsagt förenämnde Götting att låta transportera det på uppdrag av Pflugk-Harttung inköpta vapenpartiet till Sandahl. Då Gyllencreutz några dagar därefter åter inställt sig hos Sandahl, hade denne omtalat, att det ifrågavarande vapenpartiet, som bestått av pistoler dels av märket Lignose och dels av märket Mauser med tillhörande löskolvar, jämte en låda ammunition anlant till honom. Samtidigt därmed hade Sandahl, som fullständigt informere-

rats dels om orsaken till inköpet av vapnen och dels där-
om, att vapnen skulle införas i Sverige så hemligt som
möjligt, föreslagit, att pistolerna skulle plockas sönder
och att han, som gjorde stora affärer på Sverige, skulle
sända delarna till Stockholm tillsammans med grammofoon-
och radiomekanismer, varigenom införseln till Sverige
lättare skulle kunna hemlighållas. Att tillstånd för in-
försel av vapen och ammunition hit till riket vid denna
tid erfordrats, hade Gyllencreutz, som helt anslutit sig
till Sandahls förslag, då icke haft kännedom om eller
tänkt på. Som Sandahl icke varit villig att taga någon
befattning med den till honom översända ammunitionen, ha-
de Gyllencreutz vid sin återresa till Sverige medfört en
del av densamma, cirka 2000 skott i ramar, i sitt resgods.
Då Gyllencreutz sedermera i slutet av augusti 1927 åter-
kommit hit till staden, hade han bekommit två postpaket
från Tyskland, innehållande sidostycken och slagfjädrar
till Lignosepistoler, och någon dag därefter hade Sandahl
ankommit hit till staden och i Gyllencreutz bostad avläm-
nat tvenne lådor, innehållande omkring 200 sönderplockade
Lignosepistoler och cirka 30 Mauserpistoler. På vad sätt
Sandahl infört dessa vapen hit till riket, hade Gyllen-
creutz dock ingen vetskap om. Sedan Gyllencreutz satt
ihop Lignosepistolerna, hade han meddelat kapten Pflugk-
Harttung, att en del av vapnen ankommit hit och att desam-
ma fingo hämtas i Gyllencreutz bostad. Pflugk-Harttung
hade då sagt, att vapnen komme att avhämtas av en läjt-
nant Hedengren. Då denne icke samma dag låtit avhämta vap-
nen, hade Gyllencreutz påföljande dag ringt upp ett av
Pflugk-Harttung bekommet telefonnummer, å vilket Heden-
gren skulle träffas. Därvid hade Gyllencreutz tillsagt
den person, med vilken han kommit i samtal, men vilken
person icke uppgivit sitt namn, att Gyllencreutz hade i
sin bostad en del gods, som finge avhämtas. Senare samma
dag hade två för Gyllencreutz okända män infunnit sig i

Gyllencreutz' bostad och avhämtat samtliga vapen jämte den förenämnda ammunitionen. Någon tid därefter hade ytterligare 200 å 250 Lignosepistoler och 60 å 70 Mauserpistoler ankommit hit till staden i olika partier dels per post och dels per järnväg. Dessa vapensändningar, vilka i likhet med de två förenämnda postpaketen i regel varit adresserade till Tygofficeren vid Kungl. Fälttelegrafkåren, hade Gyllencreutz själv utkvitterat i Fälttelegrafkårens namn, varefter han inlämnat vapnen, som tullbehandlats dels som bearbetat järn och dels som signalpistoler, till förvaring vid härvarande Centralbangård. Därmed hade Gyllencreutz sedan underrättat kapten Pflugk-Harttung, varefter denne skött om, att vapnen avhämtats därifrån.

Kaptenen Nils Adolf Wattring, som bor i huset n:r 3 vid Erik Dahlbergsgatan, 5 trappor upp:

På sommaren 1927 hade Wattring efter kallelse deltagit i en del sammanträden mellan civil- och militärpersoner, varvid en opolitisk skyddsorganisation, den s.k. Munckska kåren, bildats. I samband med dennas bildande hade fråga om kårens beväpning varit på tal, men hade Wattring icke deltagit i något beslut därom. Sedermera hade Wattring emellertid erhållit kännedom om, att vapen för kårens räkning inköpts i Tyskland genom förmedling av tyske kaptenen Pflugk-Harttung och att dessa ankommit hit till staden. På vad sätt vapnen införts hit till riket eller vem som obesörjt detta, visste dock icke Wattring. Därefter eller vid något tillfälle i augusti eller september månader 1927 hade han, troligen av kaptenen Pflugk-Harttung, underrättats om, att ett för den Munckska kåren avsett vapenparti funnes att avhämta vid härvarande Centralbangård. Detta parti hade Wattring därefter utlöst och överlämnat till några av Munckska kårens medlemmar, vilka inställt sig vid Centralbangården med automobil. Vart dessa personer, vilkas namn Wattring icke kunde er-

inra sig, därefter fört vapenpartiet, hade Wattring ingen kännedom om. Ej heller visste han, huru stort vapenpartiet varit eller vad det bestått av för slag av vapen. Wattring kunde icke heller erinra sig, av vem han mottagit uppdraget att utlösa vapenpartiet vid Centralbangården.

Sedermera vid något tillfälle på hösten 1927, då Wattring sammanträffat med några av Munckska kårens medlemmar, vilka kunde han icke erinra sig, i Svenska Ridsportens Centralförbunds lokal vid Grevturegatan, hade han fått taga hand om cirka 70 pistoler av märket Lignose. Dessa pistoler, vilka till större delen varit sönderplökade och defekta, hade Wattring därefter utan ledningens för Munckska kåren vetskap överlämnat till Sveriges Fascistiska Kamporganisation. Sju eller åtta av pistolerna hade han lämnat till förenämnde redaktören Hallgren och de övriga troligen till löjtnanten Hedengren. Sedermera vid något tillfälle i början av år 1930 hade Hallgren återlämnat de till honom överlämnade pistolerna, vilka Wattring därefter innehåft till våren samma år, då han överlämnat dem till Munckska kåren, där de mottagits av majoren Fredell.

Kort efter det Wattring utlöst det förenämnda vapenpartiet vid Centralbangården, hade han från Munckska kåren utfått två tyska Mauserpistoler. För dessa pistoler, vilka Wattring fortfarande innehade, hade han på hösten 1927 i vederbörlig ordning deklarerat. Några andra vapen hade Wattring icke utfått av Munckska kåren.

Löjtnanten Otto Percy Smith, som bor i huset n:r 17 vid Sprängkullsgatan i Göteborg och som hörts av kriminalpolisen därstädes:

Han, som i början av år 1927 ingått som medlem i Sveriges Fascistiska Kamporganisation, hade vid något tillfälle i slutet av år 1929 på order av förenämnde redaktören Hallgren avhämtat ett parti pistoler jämte en del ammunition vid Kungl. Borgen och fört detta till or-

ganisationens dåvarande expedition i huset n:r 5 Breitenfeldtsgatan, där han varit Hallgren behjälplig med att packa upp pistolerna, vilka vid avhämtandet varit förvarade i mindre lådor och resväskor. Därvid hade han funnit, att vapenpartiet utgjorts av omkring 300 pistoler av märket Lignose och 18 av märket Mauser. Någon dag därefter hade Smith på Hallgrens begäran transporterat Lignosepistolerna, vilka inpackats i tre trälådor, till bankiren A.V.Högmans bostad i huset n:r 7 A vid Strandvägen, där han överlämnat lådorna till Högmans tjänarinnor. Var Hallgren gjort av de 18 pistolerna av märket Mauser, vilka han tillsammans med omkring 1000 skarpa skott haft förvarade i sin bostad, visste icke Smith.

Bankiren Arvid Vilhelm Högman, som bor i huset n:r 7 A vid Strandvägen:

Vid något tillfälle på våren 1927 hade ovannämnde löjtnanten Hedengren uppsökt Högman och omtalat, att han vore ledare för fasciströrelsen i Stockholm och samtidigt därmed tillfrågat Högman, om han ekonomiskt ville understödja denna rörelse. Härefter hade Högman och Hedengren vid flera tillfällen diskuterat denna sak. Som av Hedengrens redogörelse för fasciströrelsens arbete framgätt, att densamma ur fosterländsk synpunkt hade en viss uppgift att fylla, hade Högman lovat, att ekonomiskt understödja rörelsen, vilket han sedan även gjort genom att överlämna olika penningssummor till Hedengren. Senare under sommaren 1927 hade Hedengren framhållit nödvändigheten av, att vapen anskaffades för rörelsens räkning för att finnas tillgängliga vid eventuellt kommunistiskt uppror. Tydligen för att ytterligare understryka nödvändigheten därav hade Hedengren vid ett besök i Högmans sommarbostad vid Neglinge tillkallat tyske kaptenen Pflugk-Harttung, vilken på Hedengrens begäran redogjort för oroligheterna i Berlin under den tyska revolutionen och spartacusupproren. Huruvida frågan om inköp av vapen för fasciströ-

relsen då varit på tal, kunde Högman icke erinra sig, men ville han icke ifrågasätta möjligheten därav. Han hade dock icke vid något tillfälle uppdragit åt kapten Pflugk-Harttung eller annan person att inköpa vapen från Tyskland, och icke heller visste han, om några vapen inköpts därstädes. Han kunde icke erinra sig, att han till Pflugk-Harttung överlämnat någon penningssumma, såsom denne uppgivit, men ville han icke heller bestrida detta. Hade så skett, hade penningarna varit avsedda för löjnant Heden-gren för att av denne disponeras efter gottfinnande och utan redovisningsskyldighet. Högman hade även ekonomiskt understött den s.k. Munckska kåren.

Någon dag i början av januari 1930 hade, under Hög-mans bortovaro från sin bostad, dit ankommit två lådor, vilka senare samma dag avhämtats därifrån. Vem som över-lämnat lådorna och vad de innehållit, hade Högman då ic-ke haft vetskap om, men hade han senare erhållit känne-dom om, att lådorna innehållit vapen och att desamma sändes till Högmans bostad av ovannämnde redaktören Hallgren. Vem som avhämtat lådorna från Högmans bostad, förklarade Högman sig icke vilja uppgiva.

Överstelöjtnanten Johan Teodor Albert Israel Win-blad, som bor i huset n:r 116 Sveavägen:

Någon dag i början av år 1930 hade Winblad sent på kvällen blivit uppringd av bankiren A.V. Högman, hos vil-ken Winblad då var anställd, bl.a. som vice värd för Hög-mans fastigheter. Högman hade därvid meddelat, att till hans bostad i huset n:r 7 A Strandvägen under dagen an-kommit ett par trälådor med, såsom Högman troligen ut-tryckt sig, mystiskt innehåll. Högman hade samtidigt be-gärt, att Winblad omedelbart skulle infians sig hos honom. Då Winblad strax därpå inställt sig i Högmans bostad, ha-de han därstädes blivit förevisad två stycken trälådor, var och en av ungefär en sockerlådas storlek. Winblad ha-de lyft på en bräda i locket till en av lådorna och där-

vid iakttagit, att lådan innehöll delar till vapen. Winblad beräknade, att båda lådorna tillsammans innehållit delar till högst 150 stycken vapen. På framställning av Högman hade Winblad samma kväll medtagit lådorna från Högmans bostad, varefter han påföljande dag satt sig i förbindelse med majoren Frodell, medlem av den s.k. Munckska beredskapsorganisationen, enär Winblad haft anledning antaga, att vapenpartiet möjligen tillhörde denna organisation, men av en eller annan anledning kommit på avvägar. Det överenskomms därvid mellan Winblad och Frodell, att lådorna skulle överlämnas till Frodell, för att denne skulle få tillfälle närmare undersöka saken. Därefter hade Winblad icke hört något från Frodell eller haft vidare med saken att skaffa.

Majoren Knut Edvard Frodell, som bor i huset n:r 3 Torstensongatan, 3 trappor upp:

Han hade i januari 1928 anlutit sig till Stockholms Luftförsvars Frivilliga Beredskapsförening, varefter han på uppdrag av ledaren för densamma, generallöjtnanten Bror Munck, ombesörjt bl.a. inköp av vapen för organisationens räkning, vilket skett på av Överståthållarämbetet därför utfärdade licenser. Då Frodell åtagit sig detta uppdrag, hade organisationen i lager innehaft en del pistoler av 6:35 m.m. kaliber, men kunde Frodell icke erinra sig av vilket fabrikat dessa varit. Enligt förda förteckningar skulle organisationen då även ha innehaft en del pistoler av märket Mauser, vilka varit utlämnade till olika medlemmar. Frodell hade varit av den uppfattningen, att alla vapen, som organisationen innehaft, varit licenserade. Att så icke varit fallet, hade han fått vetskap om först i samband med utredningen angående organisationens vapeninnehav.

Förutom de vapen, som Frodell på vederbörliga licenser inköpt för organisationens räkning, hade han av förenämnde kaptenen Wattring emottagit 8 och av bankiren Hög-

man genom överstelöjtnanten Winblad 146 pistoler av märket Lignose, vilka organisationen därefter förvarat. Enligt Wattrings och Högmans utsago, skulle dessa pistoler ha översänts till dem av ovannämnde redaktören Hallgren i utpressningssyfte.

Fru Anna Kerstin Gunhild Wallén, boende i Strandvillan vid Tullinge, affärsbiträdet Agnes Elisabet Ekblom, boende i huset n:r 7 Heleneborgsgatan, och fru Klara Gö-tilda Almqvist, boende i huset n:r 144 Brännkyrkagatan, vilka samtliga voro i tjänst hos bankiren Högman, då löjtnanten Smith i början av år 1930 överlämnat de av honom uppgivna vapenlådorna i Högmans bostad, hava vid tillfrågan förklarat, att lådornas antal icke överstigit två. Vad lådorna innehållit, kände de emellertid icke till.

Redaktören Konrad Hallgren, som påvisats, att de till bankiren Högmans bostad översända vapenlådorna enligt Högmans med flera personers uppgifter endast varit två till antalet och att lådorna enligt löjtnanten Smiths och majoren Fredells uppgifter endast innehållit pistoler av märket Lignose, har därvid vidhållit sina i saken lämnade uppgifter.

Generallöjtnanten Bror Oliver Klas Munck, som bor i huset n:r 49 Strandvägen:

Under sommaren 1927 sammanslöto sig en del medborgare i Stockholm till en förening med huvuduppgift att vid anfordran ställa sig till myndigheternas förfogande såsom ett yttersta hjälpmedel att hävda samhällets nödvärnsrätt. Efter anmodan blev Munck denna förenings ledare. Från början var medlemsantalet mycket litet, men växte detsamma efter hand. Antalet hade under de gångna åren högst väsentligt varierat beroende delvis på avflyttningar från Stockholm, delvis på utträde ur organisationen. Något ungefärligt antal medlemmar vid viss tidpunkt kunde Munck icke med bestämdhet uppgiva.

Någon styrelse hade organisationen aldrig haft, utan hade Munck fungerat såsom ledare och chef för densamma. Till sitt förfogande hade Munck egentligen endast haft en person, som mera i detalj haft med det organisatoriska arbetet inom organisationen, i den mån sådant förekommit, att skaffa. Organisationen hade aldrig haft några övningar, vare sig mobiliserings-, skjut eller andra övningar. Något samlat uppträdande av hela organisationen eller någon del av densamma hade aldrig förekommit. Order hade av Munck utfärdats, att någon verksamhet vid sidan av myndigheterna icke finge bedrivas och att organisationens medlemmar icke finge samarbeta med någon annan enskild organisation. Munck visste icke, huruvida någon medlem av organisationen samtidigt varit medlem av den s.k. fascistiska kamporganisationen. Han trodde icke heller, att så varit förhållandet, då order däremot utfärdats redan på ett tidigt stadium av organisationens verksamhet.

I samband med inträdet i organisationen hade medlemmarna utrustats envar med en pistol samt ett mindre antal skarpa skott. Pistol och ammunition hade utlämnats till de enskilda medlemmarna och av dem förvarats. För anskaffandet av beväpningen åt medlemmarna hade organisationen hos polismästaren utverkat licens för inköp av såväl vapen som därtill hörande ammunition.

På hösten 1927 hade Munck genom någon medlem av organisationen erhållit kännedom om, att kaptenen Pflugk-Harttung varit organisationen behjälplig med anskaffandet av vapen, omkring 100 pistoler av märket Mauser och 150 av märket Lignose, och detta till särskilt fördelaktigt pris. Som någon kontant ersättning därför icke varit ifrågasatt, hade Pflugk-Harttung erhållit en minnesgåva, som överlämnats av Munck personligen. Att anskaffandet av vapnen varit förknippat med någon mot lag stridande omständighet, hade Munck då icke haft kännedom om.

Beträffande de genom kaptenen Pflugk-Harttungs för-

medling erhållna vapnen hade Munck utgått ifrån, att generell licens för desamma förelegat, men hade han i samband med polisundersökningen i saken fått reda på, att sådan licens icke uttagits eller beviljats. Vid vapnens hopsamling för inlämnande till polisen har det emellertid visat sig, att personlig deklaration för dessa vapen skett i sådan utsträckning, att endast 62 pistoler av märket Mauser och 113 av märket Lignose voro odeklarerade.

14r15

Beträffande de 146 pistoler, som redaktören Hallgren på sin tid hemsänt till bankiren Högmans bostad och som därefter överlämnats till organisationen, förhölle sig på så sätt, enligt vad Munck av medhjälpare inom organisationen erfarit, att bankiren Högman, under meddelande att det uppenbarligen vore fråga om rent utpressningsförsök från redaktören Hallgrens sida, förklarat sig icke vilja taga befattning med pistolerna utan gjort framställning till organisationen med begäran att i dess förvar få överlämna desamma. Organisationens hade, då pistolerna ifråga under sådana förhållanden kommit densamma tillhanda, icke betraktat sig som ägare till desamma och följaktligen icke heller ansett sig deklara-skyldig för dem.

Generallöjtnant Munck har förklarat, att han ensam ansåge sig ansvarig för försummelsen att deklarerera av organisationen innehafda odeklarerade vapen, enär medlemmarna innehafvt vapnen i god tro, att de icke varit skyldiga att deklarerera desamma.

31

Till kriminalavdelningen har under tiden från den 27 oktober 1931 till den 11 januari 1932 från Stockholms Luftförsvars Frivilliga Beredskapsförening, den s.k. Munckska kåren, inlämnats 267 stycken pistoler av märket Lignose, däri inräknade de 8 pistoler, som organisationen bekommit av kaptenen Wattring, och de 146 pistoler, som bekommit från bankiren Högman, samt 62 stycken av märket Mauser, vilka vapen icke deklarerats och för vilka licens

10-27/31

icke sökts eller beviljats.

Det har icke kunnat med säkerhet fastställas, huru många vapen genom förmedling av kaptenen Gyllencreutz olovligen införts i riket. Uppgifterna om antalet har varit synnerligen växlande, och utredningen i målet kan sägas giva stöd för antagandet, att antalet i verkligheten endast obetydligt överstigit 400. -Stockholm som ovan.

A. Gyllencreutz

Gyllencreutz

te:
p
ek
le
p
tt
la
ol
sl
rc
su
e
ed